

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1550/2015
03.02.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца Р.С. из К., чији је пуномоћник М.Ш., адвокат из К., против туженог М.С. ДОО из К., чији је пуномоћник Ј.М., адвокат из Б., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2876/14 од 26.03.2015. године, у седници одржаној 03.02.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2876/14 од 26.03.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 1112/13 од 31.03.2014. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због неисплаћених зарада за период од 11.10.1994. године до 29.03.2007. године, плати 6.000.000,00 динара са законском затезном каматом на сваки појединачно опредељен износ ближе описан у изреци пресуде; ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да на име тужиоца, надлежним фондовима ПИО, здравственог осигурања и осигурања за случај незапослености плати доприносе колико буду износили за период од 11.10.1994. до 29.03.2007. године; ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка од 141.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2876/14 од 26.03.2015. године ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 1112/13 од 31.03.2014. године; ставом другим изреке одбијен је као неоснован захтев туженог којим је тражио да се обавезе тужилац да туженом на име трошкова поступка плати 30.000,00 динара за састав одговора на жалбу као и на име таксе на одговор на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је престао радни однос код туженог 1994. године и против одлука о престанку радног односа тужилац је покренуо спор. Пресудом од 31.07.2006. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништене су одлуке туженог од 11.10.1994. године и 01.12.1994. године као незаконите, те је наложено туженом да тужиоца врати на рад. Наведена пресуда постала је правноснажна 06.02.2007. године, а извршна 26.09.2008. године. Тужени је добровољно тужиоца вратио на рад 29.03.2007. године. Тужилац је 28.11.2007. године, поднео тужбу ради накнаде штете због незаконитог отказа и решењем Општинског суда у Крагујевцу П 893/07 од 21.03.2008. године, тужба је одбачена као неуредна. Потом је тужилац поднео предлог за извршење за накнаду штете због незаконитог отказа на основу пресуде од 31.07.2006. године, и овај поступак је окончан тако што је одбијен предлог за извршење тужиоца за период од 11.10.1994. године до марта 2007. године, односно за период незаконитог отказа, као и захтев за исплату осталих потраживаних накнада по основу рада, обзиром да за наведено потраживање тужилац не поседује извршну исправу, осим у делу за потраживање зарада за два месеца од 06.02.2007. године до 29.03.2007. године односно од правноснажности пресуде до враћања тужиоца на рад. Тужба за накнаду штете због незаконитог отказа у овој парници поднета је 26.04.2013. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилан је закључак нижестепених судова да је тужиочево потраживање за накнаду штете због незаконитог отказа застарело.

Закон о радним односима („Сл. гласник РС“, број 45/91...39/96), који је био на снази у време незаконитог престанка радног односа у члану 85. став 1. прописује да ако радник претрпи штету на раду или у вези са радом, предузеће је дужно да раднику надокнади штету по начелима о одговорности за штету; а у ставу 2. да ако се у року од 30 дана предузеће и радник не споразумеју о накнади штете, радник има право да накнаду штете захтева пред надлежним судом.

Члан 85. Закона о радним односима, упућује на примену Закона о облигационим односима у вези накнаде штете коју је радник претрпео у вези са радом.

Чланом 376. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а ставом 2. прописано је да у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од кад је штета настала.

Тужилац је поднео тужбу због незаконитог отказа 28.11.2007. године, али је ова тужба одбачена 21.03.2008. године, тако да није био испуњен услов прописан чланом 389. став 2. Закона о облигационим односима за прекид застаревања којим је прописано да се сматра да није било прекида ако повериочева тужба или захтев буде одбачен или одбијен.

По оцени Врховног касационог суда, за потраживање накнаде штете није од утицаја то што је тужилац ову накнаду тражио у извршном поступку. Наиме, остваривање права на накнаду штете због незаконитог отказа тражи се у парничном поступку у којем се утврђује основ и висина штете. Правноснажна и извршна пресуда парничног суда, којом је оштећеном утврђена висина штете, је извршна исправа на основу које оштећени као извршни поверилац може да тражи принудну наплату свог потраживања у извршном поступку. У конкретном случају, тужилац није имао ову извршну исправу на основу које је могао да оствари своје потраживање у извршном поступку. Тужиочево потраживање накнаде штете због незаконитог отказа је застарело обзиром да је протекао како субјективни рок од три године, када је тужилац дознао за штету јер је тужилац за штету сазнао у време враћања на рад 29.03.2007. године, а тужбу за накнаду штете је поднео 26.04.2013. године. Осим тога, штета због незаконитог отказа настала је утврђењем да је тужиоцу незаконито престао радни однос, а то је 06.02.2007. године када је правноснажном пресудом поништено решење о престанку радног односа. У тој ситуацији протекао је и објективни рок од пет година за потраживање накнаде штете.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право. Суд је ценио и остале ревизијске наводе, али их није посебно образлагао обзиром да нису од утицаја на доношење другачије одлуке.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**